

Lời chủ chăn

‘Họ chuyên cần với giáo huấn của các Tông đồ và sự hiệp thông, việc bẻ bánh...’ (Cv 2:42)

Quý Cha và Quý Tu sĩ thân mến,

Thánh sử Luca tường thuật sinh hoạt của cộng đoàn tiên khởi, cho thấy dân Thiên Chúa sống **bằng nguồn sống duy nhất** với hai phương diện: **‘Lời Chúa và Nhiệm tích’** (CvTđ 2:42).

Phụng vụ đại lễ Cung hiến Thánh đường trong **‘Lời Nguyện Cung Hiến’** cầu nguyện: ‘Lạy Chúa là Đấng thánh hóa và cai quản Hội Thánh, chúng con phải hoan hỉ tung hô Danh Chúa, vì hôm nay các tín hữu cử hành nghi lễ trọng thể cung hiến ngôi nhà cầu nguyện này cho Chúa một cách vĩnh viễn, để nơi đây, họ thờ phượng Chúa cách sốt sắng, **lắng nghe lời Chúa dạy bảo và được nuôi dưỡng bằng các nhiệm tích**’.

Xuyên suốt lịch sử loài người, Thiên Chúa ‘không mệt mỏi’ (chữ của ĐTC Phanxicô) đặt lòng thương vào nỗi khôn cùng thân phận người: Lòng thương đó là **‘Lời Chúa và Nhiệm Tích’**. ‘Lời Chúa và Nhiệm Tích’ còn là hồng ân sự sống thần linh trong mỗi người, như nhựa cây nho thẩm nhập nuôi sống các nhánh nho. **Toàn thể dân Thiên Chúa sống bằng một nguồn sống gồm hai phương diện ấy: ‘Lời Chúa và Nhiệm Tích’**. Không phải giáo sĩ hay tu sĩ có lương thực nào khác hơn và cũng không phải một tín hữu thầm lặng mà thiếu điều gì.

Một

Lời chủ chăn tháng 9 đã đề cập phương diện **‘Lời Chúa’**. Lời Chúa nằm ở trung tâm đức Tin của Kitô hữu: Lời được ghi lại (**Verbum scriptum**), Lời nhập thể (**Verbum incarnatum**), Lời được rao truyền (**Verbum praedicatum**). Lời chủ chăn tháng 10 hôm nay đề cập phương diện **‘Nhiệm tích (Bí tích)’**.

‘Ngày lễ Ngũ Tuần, nhờ việc **tuôn ban Chúa Thánh Thần**, Hội Thánh được biểu lộ cho trần gian. Hồng ân của Thần Khí khai mở một thời đại mới trong **‘việc phân phát các màu nhiệm’**. Đức Kitô, nhờ phụng vụ... từ nay sống và hành động trong và với Hội Thánh Người một cách mới... **Người hành động qua các nhiệm tích**... hoa trái của màu nhiệm Vượt Qua của Người’. (x. GLHTCG 1076)

Hai

Từ ngữ **‘Nhiệm tích’** mang ý nghĩa chữ Latinh **‘Mysterium’** hay **‘Sacramentum’** (Ep 5:32). Từ **‘Nhiệm tích’** **hiếm gặp trong Cựu Ước**, chỉ dùng 15 lần, trong văn chương Khải Huyền và khôn ngoan, diễn tả mạc Khải bởi Thiên Chúa... **nhưng thường gặp trong Tân Ước**.

Các Tông đồ được đặc tuyển tiếp nhận mạc Khải trong Đức Giêsu Kitô ‘màu nhiệm’ của Thiên Chúa cho thế giới. Phaolô đặt **‘màu nhiệm Đức Kitô’** làm một với **‘màu nhiệm Thiên Chúa’** (Col 2:2; Ep 4:3), với **‘màu nhiệm Hội Thánh’** là cộng đoàn hiệp làm một với Đức Kitô và với cả **‘màu nhiệm qui tụ muôn dân thời cánh chung’**, là ơn hòa giải Dothái, dân ngoại... trong Đức Kitô. **‘Màu nhiệm đã giữ kín từ muôn thuở’ ‘là Đức Kitô’**, được ủy thác cho các Tông đồ công bố (x. Col 1:26.27). Thánh Phaolô gọi đó là sứ mạng **‘thông báo màu nhiệm Tin Mừng’** (Ep 6:19).

‘Màu nhiệm - Nhiệm tích’ là ân sủng của Thiên Chúa, thiết yếu liên hệ với Đức Kitô và Thân Mình Người là Hội Thánh. Từ ban đầu Hội Thánh đã cử hành các nhiệm tích quy chiếu vào các hành vi và Lời của Chúa. **Thánh Gioan Kim Khẩu và Thánh Augustinô** còn nhận thức **‘nước và máu’** trào ra từ cạnh sườn Đức Kitô ‘ngủ’ trên Thập giá là **nguồn nhiệm tích Thánh Tẩy, Thánh Thể và Hội Thánh**.

‘Các nhiệm tích của luật mới được thiết lập bởi Đức Kitô. **Có bảy nhiệm tích**: Rửa Tội, Thêm Sức, Thánh Thể, Thống Hối, Xức Dầu Bệnh Nhân, Truyền Chức Thánh và Hôn Phối. Bảy nhiệm tích này liên quan đến tất cả **các giai đoạn và thời điểm quan trọng trong đời sống Kitô hữu**: chúng làm cho đời sống đức tin của các Kitô hữu được sinh ra và lớn lên, được chữa lành và được trao sứ vụ. Về điều này, có một sự tương tự nào đó giữa những giai đoạn của đời sống tự nhiên và những giai đoạn của đời sống thiêng liêng’ (GLHTCG 1210).

Sự kế nhiệm Tông đồ biểu thị và bảo đảm sự hiệp thông trong đức Tin, sự duy nhất giữa sự đa dạng chính truyền về các nhiệm tích do các Tông đồ đã nhận từ Chúa và truyền lại. ‘Các nhiệm tích hợp thành một cấu trúc trong đó mỗi nhiệm tích đặc thù có một vị trí sinh động. Trong cấu trúc này, **nhiệm tích Thánh Thể** giữ một địa vị độc đáo vì là **‘nhiệm tích của các nhiệm tích’**: ‘**Tất cả các nhiệm tích khác đều quy hướng về nhiệm tích Thánh Thể như về cùng đích**’ (GLHTCG 1211).

Ba

Thánh Công đồng Vaticanô dạy: ‘**Phép Thánh Thể Chí Thánh chứa đựng toàn bộ của cải thiêng liêng của Hội Thánh, đó là chính Đức Kitô, Chiên Vượt Qua của chúng ta**’ (*Presbyterorum Ordinis* n. 5).

Từ ngữ ‘**eucharistie**’ trong **Tin Mừng Luca và Phaolô** chỉ về ‘Bữa ăn của Chúa’, ‘cử chỉ bẻ bánh’, trong **Tông đồ Công vụ** ‘Bữa ăn sau hết’, khi ‘giờ đã đến’, là đêm Chúa Giêsu bị nộp’.

Từ ngữ ‘**eucharistie**’, trong tương quan **thường nhật**, vốn nghĩa là sự tri ân, lòng biết ơn. **Trước nhan Thiên Chúa**, lòng biết ơn của người đã lãnh nhận những ân huệ, được diễn tả thành **lời nguyện cầu**: ‘Cảm tạ Cha, Đấng đã làm cho anh em có thể dự phần cơ nghiệp dành cho các thánh trong sự sáng’ (Col 1:12). **Như thế, lòng biết ơn bao hàm ký ức gợi nhớ quá khứ của ‘một trời những kỳ công’ Chúa đã thực hiện**: ‘Chúng con đội ơn Người, lạy Chúa, Thiên Chúa toàn năng, Đấng đang có và đã có, vì Người đã cầm lấy quyền năng cao cả’ (Kh 11:17). Thánh Phaolô đã dùng ý nghĩa này khi đề cập ‘bữa tối của Chúa’ (1Co 11:20) trong cộng đoàn Hội Thánh ban đầu.

Bốn

Hai nguồn nền tảng Chúa Giêsu thiết lập Nhiệm tích Thánh Thể

Thánh sử Mc, Mt, Lc và Phaolô gợi lên một **truyền thống sống động Phụng vụ** qua những bản văn thiết lập bữa tiệc Thánh Thể. Chúa Giêsu ban chính Thân Mình và Máu giao ước của Người để thông ban sự sống. Tính chất truyền thống phụng vụ còn được diễn tả bằng ‘nhớ về một tương lai’ của sự hiệp thông làm cho sống. **Truyền thống phụng vụ này dựa trên ba thực**: Chúa Giêsu và Thiên Chúa, Chúa Giêsu với các Tông đồ, từ hiện tại hướng về tương lai.

Nguồn nền tảng thứ hai dựa trên Tông đồ Gioan, mang tính chất **một di chúc**, một diễn ngôn tạ từ. Gioan gợi lại ký ức điều Chúa Giêsu đã thực hiện là hiến mạng cho nhiều người. Trình thuật của Gioan đoạn 6 đã cho thấy sự kiện một cộng đoàn cử hành phụng vụ. Tường thuật thời khắc giã biệt, Gioan đã thay thế sự việc Chúa rửa chân cho các Tông đồ và lời truyền thiết lập nhiệm tích Thánh Thể bằng dạt dào tâm tư bộc bạch tự đáy lòng Chúa như **một di chúc long trọng**.

Năm

Ba lý hữu của Nhiệm tích Thánh Thể:

Nhiệm tích lương thực:

Trong mạc khải Kinh Thánh, lương thực và bữa ăn diễn tả sự thông hiệp với Thiên Chúa. Dân xưa trong trên sa mạc, giữa nắng cháy cát bỏng, được Chúa dưỡng nuôi bằng manna... Kỳ công thời xuất hành, hướng đến lương thực đích thật xuất từ miệng Thiên Chúa, là 'Lời-Giêsu', 'Verbum caro factum est', 'Bánh hằng sống bởi trời xuống, chính là Ta! **Ai ăn bánh này thì sẽ được sống đời đời.** Và bánh Ta sẽ ban ấy là thịt mình Ta' (Ga 6:51). **Tại phòng tiệc ly**, Chúa Giê-su làm sống dậy kinh nghiệm dân xưa sống trong sự quan phòng của Thiên Chúa và thiết lập niềm hy vọng tương lai về lương thực của hành trình cánh chung, trên tấm bánh và chén rượu nho, **Chúa không giải thích nhưng truyền biến đổi:** 'Đây là **Mình Thầy**', 'Đây là chén **Máu Thầy**'.

Nhiệm tích hy tế:

'Đây là Mình Thầy, bị nộp vì các con', 'Đây là chén Máu Thầy đổ ra cho các con và nhiều người được tha tội'. Thân Mình và chén Máu tách rời trên bàn biểu thị dòng máu trào tràn đổ ra từ các dấu đinh và cạnh sườn Chúa. Giê-su là con chiên Vượt Qua chịu sát tế là thực tại **Giao Ước mới** hoàn thành Giao Ước xưa ký kết trên núi Sinai (Xh 24:5-8). Giê-su là người Tôi tớ đau khổ trung tín Isaia đã tiên báo: '**hiến mạng**', '**mang vào thân tội lỗi** **'muôn người**', '**giá chuộc** và **'ánh sáng muôn dân**' (x. Is 42-53).

Nhiệm tích cánh chung:

Cánh chung là thời của **sự sống đích thực** và **sự sống không bao giờ chấm dứt**. Bữa ăn của Chúa mang lý hữu thâm sâu chuẩn bị bữa tiệc cánh chung khi mà **Chúa Giê-su gặp lại anh em của Người** sau khổ hình thập giá. Chúa Giê-su tự hiến làm nên cái chết cứu chuộc, mở ra cuộc phục sinh **hướng về cõi phúc cánh chung nơi nhà Cha**. Lễ Vượt Qua đã được thực hiện mỹ mãn, và '**rượu mới**' Chúa chung vui cùng các Tông đồ trong Nước Thiên Chúa. **Thượng tế cao cả của cả vũ trụ ngự bên hữu Chúa Cha (Dt 8:1), hằng sống và chuyển cầu cho chúng ta (Dt 7:2).**

Anh chị em thân mến,

Phụng vụ thánh tôi cử hành còn **chất thánh thiêng**?

Phụng vụ thánh tôi cử hành có giúp các tín hữu **gặp được Chúa Phục Sinh**?

'**Tôi có còn ngỡ ngàng thán phục**' trước mầu nhiệm Vượt Qua?

Tôi nghĩ sao trước nỗi niềm: '**Desiderio Desideravi...**' 'Thầy rất mong ăn lễ Vượt Qua này với các con trước khi Thầy chịu khổ hình' (Lc 22:15).

Phong cách sống Phụng vụ thánh là **thước đo phẩm hạnh** một linh mục, một tu sĩ...

† **Gioan Đỗ Văn Ngân**

Giám mục Giáo phận Xuân Lộc

Shepherd's Letter

“They devoted themselves to the teaching of the apostles and to fellowship, to the breaking of bread...” (Acts 2:42)

Dear Fathers and Religious,

The evangelist Luke narrates the life of the early Christian community, showing that the People of God lived by one single source of life expressed in two dimensions: **“the Word of God and the Sacraments”** (Acts 2:42).

In the liturgy of the Dedication of a Church, the *Prayer of Dedication* proclaims: *“Lord, you are the source of holiness and the ruler of your Church. With joy we honor your holy Name, for today your faithful dedicate this house of prayer to you for all time, where they will worship you in spirit, listen to your Word, and be nourished by the Sacraments.”*

Throughout human history, God has “never grown weary” (to use the words of Pope Francis) of pouring His mercy upon the fragile condition of humankind. This mercy is **“the Word and the Sacraments.”** The Word and the Sacraments are divine gifts of life within each person, like the sap of the vine flowing to nourish its branches. The entire People of God live by this one source of life in two dimensions: Word and Sacrament. Neither clergy nor religious have any other nourishment, nor is the silent faithful deprived of anything.

I. The Word and the Sacraments

The Shepherd's Letter for September reflected on the **Word of God**. The Word stands at the very center of Christian faith: the Written Word (*Verbum scriptum*), the Incarnate Word (*Verbum incarnatum*), and the Proclaimed Word (*Verbum praedicatum*).

The Shepherd's Letter for October now turns to the other dimension: the **Sacraments**.

“On the day of Pentecost, by the outpouring of the Holy Spirit, the Church was manifested to the world. The gift of the Spirit inaugurated a new age in the ‘dispensing of the mysteries.’ Through the liturgy, Christ now lives and acts in and with His Church in a new way... He acts through the Sacraments, fruits of His Paschal Mystery.” (Catechism of the Catholic Church [CCC] 1076)

II. The Meaning of “Sacrament”

The term “Sacrament” comes from the Latin *Mysterium* or *Sacramentum* (Eph 5:32). In the Old Testament, the word appears only rarely (about 15 times, in apocalyptic and wisdom literature), referring to divine revelation, but it is more frequent in the New Testament.

The Apostles were chosen to receive the revelation of God's “mystery” in Jesus Christ for the world. Paul identifies “the mystery of Christ” with “the mystery of God” (Col 2:2; Eph 4:3), with “the mystery of the Church”—the community united with Christ—and with “the mystery of the gathering of all peoples at the end of time,” the reconciliation of Jews and Gentiles in Christ. The “mystery kept hidden for ages” is “Christ,” entrusted to the Apostles to proclaim

(Col 1:26–27). St. Paul calls this the mission of “making known the mystery of the Gospel” (Eph 6:19).

The “mystery-sacrament” is God’s grace essentially bound to Christ and His Body, the Church. From the beginning, the Church celebrated the sacraments as rooted in the words and actions of the Lord. St. John Chrysostom and St. Augustine saw in the “water and blood” flowing from Christ’s pierced side as He “slept” on the Cross the source of Baptism, the Eucharist, and the Church itself.

“The sacraments of the New Covenant were instituted by Christ. There are seven: Baptism, Confirmation, Eucharist, Penance, Anointing of the Sick, Holy Orders, and Matrimony. These seven sacraments touch all the stages and important moments of Christian life: they give birth and growth, healing and mission to the life of faith. There is thus an analogy with the stages of natural life and the stages of spiritual life.” (CCC 1210)

Apostolic succession signifies and guarantees communion in faith, unity amid diversity, and the faithful transmission of the sacraments handed down by the Apostles. *“The sacraments form an organic whole in which each sacrament has its vital place. In this structure, the Eucharist occupies a unique position as the ‘sacrament of sacraments’: all the other sacraments are ordered to it as to their end.”* (CCC 1211)

III. The Eucharist

The Second Vatican Council teaches: *“The Most Holy Eucharist contains the Church’s entire spiritual wealth: Christ Himself, our Passover.”* (Presbyterorum Ordinis 5)

The term *eucharistia* in Luke and Paul refers to “the Lord’s Supper,” the “breaking of bread.” In Acts, it is tied to “the Last Supper,” when “the hour came, the night Jesus was betrayed.”

In ordinary usage, *eucharistia* means thanksgiving or gratitude. Before God, human gratitude for His blessings is expressed in prayer: *“Give thanks to the Father, who has enabled you to share in the inheritance of the saints in light”* (Col 1:12). Gratitude recalls the memory of “the marvelous works” of God: *“We give thanks to you, Lord God Almighty, who are and who were, for you have taken your great power and begun to reign”* (Rev 11:17). Paul uses this sense when he speaks of “the Lord’s Supper” (1 Cor 11:20) in the early Church.

IV. Two Foundational Sources of the Eucharist

The Synoptic Gospels and Paul preserve the living liturgical tradition through the texts of the institution of the Eucharist. Jesus gives His very Body and the Blood of His covenant to impart life. The liturgical tradition also points to a “memory of the future”—a communion that gives life. This tradition has three poles: Jesus with God, Jesus with the Apostles, and the present oriented toward the future.

The second foundation is found in John’s Gospel, which has the character of a farewell testament. John recalls Jesus’ total self-gift for the many. Chapter 6 portrays the liturgical life of a community, while at the Last Supper John replaces the words of institution with Jesus’ washing of the disciples’ feet and His heartfelt farewell discourse, as a solemn testament.

V. Three Dimensions of the Eucharist

The Eucharist as Nourishment:

In biblical revelation, food and meals signify communion with God. In the desert, under blazing heat and shifting sands, the Israelites were nourished by manna—prefiguring the true food from God’s Word, “Jesus the Word made flesh, the Bread of Life who came down from heaven” (Jn 6:51). In the Upper Room, Jesus relived this experience, instituting the hope of future nourishment for the eschatological journey. Over bread and wine, He did not explain but transformed them: *“This is my Body... This is my Blood.”*

The Eucharist as Sacrifice:

“This is my Body, given for you... This is the cup of my Blood, poured out for you and for many for the forgiveness of sins.” The Body and Blood, separated on the altar, signify the blood flowing from His wounds and pierced side. Jesus is the Paschal Lamb sacrificed, fulfilling the covenant sealed at Sinai (Ex 24:5–8). He is the Suffering Servant foretold by Isaiah, who “offers His life,” “bears the sins of many,” becomes “ransom” and “light to the nations” (Is 42–53).

The Eucharist as Eschatological Banquet:

The end time is the age of true and everlasting life. The Lord’s Supper anticipates the final banquet when Jesus will meet His disciples again after the Cross. His redemptive death opens the way to resurrection and eternal communion in the Father’s house. The Paschal mystery is fulfilled, and the “new wine” will be shared in the Kingdom of God. Christ, the High Priest of the universe, sits at the right hand of the Father (Heb 8:1), living forever to intercede for us (Heb 7:25).

Reflection

Dear brothers and sisters,
Is the liturgy I celebrate still filled with holiness?
Does it help the faithful encounter the Risen Lord?
Do I still feel awe and wonder before the Paschal Mystery?
What do I think of Jesus’ longing: *“I have eagerly desired to eat this Passover with you before I suffer”* (Lk 22:15)?

The way we live the sacred liturgy is the measure of the integrity of a priest or religious.

† John Đỗ Văn Ngân
Bishop of Xuân Lộc Diocese